

Dr. Burak ÇELİK

Türk-Alman Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Medeni Hukuk Anabilim Dalı

SOSYAL MEDYA ETKİLEYİCİSİNİN ÖZEL HUKUK SORUMLULUĞU

**FİLİZ KİTABEVİ
İSTANBUL
2025**

Aralık 2025

ISBN: 978-625-5697-71-4

BASKI - CİLT

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
Matbaacı Sertifika Numarası: 77398

YAYINLAYAN

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
Cemal Yener Topyalı Cad. No: 57/A (113)
Vefa-Fatih/İSTANBUL
Tel: (212) 527 0 718
(850)441 0 359
Faks: (212) 519 20 71

www.filizkitabevi.com

bilgi@filizkitabevi.com

Yayıncı Sertifika Numarası: 77398

Copyright© Bu kitabın Türkiye'deki yayın hakları Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.'ne aittir. Her hakkı saklıdır. Hiçbir bölümü ve paragrafı kısmen veya tamamen ya da özet halinde, fotokopi, faksimile veya başka herhangi bir şekilde çoğaltılamaz, dağıtılamaz. Normal ölçüyü aşan iktibaslar yapılamaz. Normal ve kanunî iktibaslarda kaynak gösterilmesi zorunludur.

ÖNSÖZ

“Sosyal Medya Etkileyicisinin Özel Hukuk Sorumluluğu” adlı bu doktora tezi, Türk-Alman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Doktora Programı kapsamında hazırlanmış ve Prof. Dr. Zekeriya KURŞAT, Prof. Dr. Bilgehan ÇETİNER, Prof. Dr. Mesut Serdar ÇEKİN, Prof. Dr. Koray DEMİR ve Doç. Dr. M. Tolga ÖZER’den oluşan jüri önünde savunularak oybirliğiyle başarılı bulunmuştur.

Doktora süreci, yoğun bir çalışma ve adanmışlık gerektiren, zorlu olduğu kadar öğretici bir yolculuktu. Her ne kadar bu çalışma bireysel bir çabanın ürünü gibi görünse de, değerli hocalarımın, kurumların, meslektaşlarımın, ailemin ve dostlarımın doğrudan ya da dolaylı destekleri olmadan bu süreci tamamlamam mümkün olmazdı. Bu vesileyle, üzerimde emeği olan herkese teşekkürlerimi sunmayı bir borç bilirim.

Akademiye girmemde ilham kaynağım olan, bu yolculuğun her aşamasında akademinin gereklerini sabırla gösteren, tıkaandığım noktalarda yolumu açan ve kıymetli yorumlarıyla bu çalışmayı derinleştiren tez danışmanım Sayın Prof. Dr. Zekeriya KURŞAT’a en içten teşekkürlerimi sunarım. Onunla birlikte çalışma ve değerli görüşlerinden yararlanma imkânı bulmak, yalnızca bu tez için değil, tüm akademik yolculuğum için ufuk açıcı bir deneyim olmuştur. Kendisinin yanında yetişme imkanı bulmak, her zaman gelişmem ve çalışmam gerektiğini bana göstermiş olması benim için çok kıymetlidir. Bütün bu yol boyunca bana sunduğu rehberlik için kendisine yeniden teşekkür ederim.

Tez jürimde yer alarak kıymetli görüşlerini benimle paylaşan ve aynı zamanda anabilim dalı başkanım olarak süreç içerisinde uygun çalışma ortamına erişmemi sağlayan Sayın Prof. Dr. Mesut Serdar ÇEKİN’e minnettarım. Kendisi ile aynı kürsü içerisinde çalışıyor olmak ve tez danışmanım ile birlikte giydirdikleri cübbeye layık olmaya çalışmak, benim için her zaman önemli bir motivasyon kaynağı olacaktır. Kendisine ne kadar teşekkür etsem azdır.

Öncelikle tez izleme komitemde ve devamında jürimde yer alarak tezimi detaylıca inceleyen ve bakış açısıyla çalışmamdaki görüşlerimi geliştirmeme imkan sağlayan Sayın Prof. Dr. Bilgehan ÇETİNER’e, bana ayırdığı değerli vakit ve yol göstericiliği için teşekkür ederim.

Çalışmaya ticaret hukuku bağlamında sunduğu bakış açısıyla önemli katkılar sağlayan ve jürimde yer alarak kıymetli görüşlerini benimle paylaşan Sayın Prof. Dr. Koray DEMİR’e de teşekkürlerimi sunarım.

Bu noktada sadece tez jürimde yer alarak değil, bütün akademi hayatım boyunca tecrübeleriyle ve desteğiyle her zaman yanımda olan kıymetli Hocam Sayın Doç. Dr. Mustafa Tolga ÖZER'e gönülden teşekkürlerimi sunmak isterim. Tüm süreç boyunca sunduğu değerli yorumlarıyla ve gerçek bir kılavuz olarak akademinin inceliklerini bana öğretmesiyle bu çalışmanın tamamlanmasında büyük pay sahibidir. Kendisiyle aynı kürsüde çalışma ve mesleğin inceliklerini öğrenme fırsatı bulduğum için çok şanslıyım.

Akademiye adım atmama olanak sağlayan, Türk-Alman Üniversitesi Rektörlüğü döneminde bana bu fırsatı vererek çalışmamı hazırlamamda büyük etkisi olan kıymetli Hocam Sayın Prof. Dr. Halil AKKANAT'a da teşekkürlerimi sunarım. Gerçek bir medeni hukuk akademisyeninin ne kadar sıkı çalışması gerektiğini ve işine nasıl titiz yaklaşması gerektiğini kendisinden görme fırsatına erişebilmiş olmam paha biçilemez bir deneyimdir.

Doktoranın gerektirdiği yoğun süreç içerisinde, kişinin çalışma ortamı da önemlidir. Bu noktada bana vermiş olduğu desteği her zaman hissettiren dekanımız Sayın Prof. Dr. Hamide Özden ÖZKAYA-FERENDECİ'ye ve dekan yardımcımız Sayın Doç. Dr. Esra YİĞİT'e de buradan tekrar teşekkür etmek isterim.

Bir diğer teşekkürü ise kürsü Hocam Sayın Doç. Dr. Murat SARIKAYA'ya sunmak isterim. Birlikte çalıştığımız dönemlerde bana aşıladığı detaycılık ve sunduğu destek, bu noktaya gelmemde önemli bir rol oynamıştır.

Bu süreçte desteklerini esirgemeyen, başta fakültedeki oda arkadaşım Araş. Gör. Gökçen DOĞAN BANDIR olmak üzere kürsü arkadaşlarım Araş. Gör. Mehmet Hamza ARSLAN ve Araş. Gör. Muhammet Ali ÇOBAN'a teşekkür ederim. Kürsümüze kısa süre önce katılmasına rağmen sorun çözmedeki desteğiyle her zaman yanımda olan Araş. Gör. Yusuf GENÇ'i ve değerli arkadaşım Araş. Gör. Samet ŞAHİN'i de ayrıca anmak isterim. Doktora sürecinin zorlu anlarında destek olan ve benzer yollardan geçtiğim, gerçek bir yoldaş olan Araş. Gör. Mustafa UÇAR'a da destekleri için teşekkür ederim. Benzer bir teşekkürü de yine zor zamanlarda her zaman bir dert ortağı olan, sorunlara bakış açımı değiştiren Dr. Adil Selim SAYIN'a iletmek isterim. Bu bağlamda son olarak da Berlin'deki doktora araştırmalarım sırasında kütüphaneyi çalışması eğlenceli ve aynı zamanda oldukça verimli hale getiren, mesleğin hakkını sonuna kadar verdiğine inandığım Araş. Gör. Can Eralp ELİBOL'a da buradan teşekkür etmek isterim.

Çalışmanın detaylanması ve derinleşmesi için önem arz eden yurtdışı araştırmalarım için imkan tanıyan kurumlara da teşekkürü bir borç bilirim. Çalışma için gereken araştırmaların bir kısmını Berlin'de gerçekleştirdim. Bu noktada, fakültemizin Almanya ile işbirliklerinin kurucusu olan, Berlin kütüphanelerinden faydalanmam için yol gösteren ve fakülte hayatım boyunca kattığı bakış açısıyla hukuk nosyonumun gelişmesine katkı sunan Sayın Prof. Dr. Dres. h.c. Philip KUNIG'e teşekkürlerimi sunarım. Araştırmalarımı gerçekleştirdiğim Freie Universität Berlin'e ve bu imkânı kazanmamı sağlayan Alman Akademik Değişim Servisi'ne (DAAD) teşekkür ederim. Ayrıca,

2214A bursu kapsamında beni destekleyerek çalışmamın eksiksiz tamamlanmasına imkan tanıyan Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu'na (TÜBİTAK) da minnettarım.

Eğitim hayatım boyunca beni daima destekleyen Annem Hasibe ÇELİK ve Babam Ramazan ÇELİK'e ne kadar teşekkür etsem de emeklerinin karşılığını asla veremem. Onlar, sadece bugün olduğum kişi olmamı sağlamakla kalmadı, aynı zamanda bana her zaman ilkeli ve dürüst çalışmanın önemini aşıladılar. Ayrıca, hastanedeki yoğun temposuna rağmen yanımda olduğunu daima hissettiren kardeşim Dr. Osmanberk ÇELİK'e de desteği için teşekkür ederim. Bu süreçte yine bana desteklerini sunan, bana en kıymetlimi veren ikinci ailem Adnan KÜÇÜKERTUĞRUL ve Ferhunde KÜÇÜKERTUĞRUL'a da teşekkürlerimi sunarım.

Bu zorlu yolda en büyük destekçim olan, kendisi de bir akademisyen olmasına ve yoğun çalışmalar gerçekleştirmesine rağmen bu tezin hazırlığında gerek yurtdışı araştırmalarımda gerek bütün doktora sürecim boyunca bana yardımcı olan, desteğini hep hissettiğim kıymetli eşim Dr. Sibel KÜÇÜKERTUĞRUL ÇELİK'e de sonsuz teşekkürlerimi sunmak isterim. Hayatlarını doktora sürecinin başında birleştirmiş iki akademisyen aday olarak doktora sürecinin tüm gerginliğini ve yorgunluğunu birlikte yaşadık. Bu bir yandan yoğunlukları çoğaltırken, bir yandan da keyifli ve çekilebilir hale getirdi. Birlikte başarımız için sarf ettiği emeklerin karşılığını vermem ne yazık ki mümkün değil.

Son olarak bu çalışmanın basılması ve elinize ulaşmasında emeği büyük olan Filiz Kitabevi çalışanlarına, başta ve ilk olarak Oğuzhan ORUÇ olmak üzere Özge DANE'ye de teşekkürlerimi sunmak isterim.

Ağustos 2025, Beykoz

Burak ÇELİK

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	III
İÇİNDEKİLER.....	VII
KISALTMALAR.....	XV
GİRİŞ VE AMAÇ	1

BÖLÜM 1

TEMEL KAVRAMLAR VE SOSYAL MEDYA ETKİLEYİCİSİNİN SÖZLEŞMEDEN DOĞAN SORUMLULUĞU

1. SOSYAL MEDYA	7
2. SOSYAL MEDYA KULLANICILARI	10
2.1. Sosyal Medya Etkileyicisi (Influencer).....	12
2.1.1. Sosyal Medya Etkileyicilerinin Tasnifi	15
2.1.1.1. Etki Alanına göre Sosyal Medya Etkileyicileri	15
2.1.1.2. İlgi Alanına Göre Sosyal Medya Etkileyicileri	19
2.1.2. Sosyal Medya Etkileyicilerinin Faaliyetleri	19
2.1.2.1. Etkileyicinin Objektif Değerlendirilebilen Paylaşımları: Bilgi Verme.....	20
2.1.2.2. Etkileyicinin Sübjektif Değer Yargılarını Taşır Nitelikteki Paylaşımları: Öğüt ve/veya Tavsiye Verme	22
2.1.2.3. Reklam Niteliği Taşıyan Paylaşımlar.....	25
2.1.2.3.1. Kişiselleştirilmiş Reklam.....	27
2.1.2.3.2. Karşılaştırmalı Reklam.....	28
2.1.2.3.3. Aldatıcı Reklam.....	29
2.2. Sosyal Medya Etkileşenleri (Takipçiler/Arkadaşlar).....	30

3. SOSYAL MEDYA ETKİLEYİCİSİNİN SÖZLEŞMEDEN DOĞAN SORUMLULUĞU	32
3.1. Sorumluluğa Yol Açan Sözleşme İlişkinin Kurulup Kurulmadığının Değerlendirilmesi.....	32
3.1.1. Sözleşmenin Kurulmasına İlişkin Genel Açıklamalar.....	32
3.1.2. Kuruluş Yöntemine Göre Sözleşmeler	34
3.1.2.1. Klasik Sözleşme Kuruluş Yöntemi	34
3.1.2.2. Mesafeli Sözleşmeler	34
3.1.2.3. İnternet Aracılığıyla Kurulan Elektronik Sözleşmeler	36
3.1.2.4. Bazı Sözleşmeler Tiplerine Özel Sözleşmenin Kurulduğu Varsayılan Durumlar	39
a. Hizmet Sözleşmesi Özelinde Ücretli Görüldüğü Bilinen Bir İşin Görülmesi Yoluyla Kurulan Fiili Sözleşme İlişkisi.....	39
b. Vekalet Sözleşmesi Kapsamında Uzman Kişinin Susmasına Sonuç Bağlanması ile Sözleşmenin Kurulması	40
3.1.3. Sosyal Medya Etkileyicisi Bakımından Durumun Değerlendirilmesi....	41
3.1.3.1. Etkileyici ile Etkileşenleri Arasındaki Takip İlişkisinin Sözleşme Anlamına Gelip Gelmediğinin Değerlendirilmesi	42
3.1.3.2. Etkileyicinin Ürettiği ve Paylaştığı İçerikler Nedeniyle Sözleşme İlişkisinin Meydana Gelip Gelmeyeceğinin Değerlendirilmesi	45
3.1.3.2.1. Etkileşenleri Özel Bir Topluluk İçerisine Dahil Olmaya Yönlendiren Paylaşımlar	46
3.1.3.2.2. Etkileşenleri Belirli Konularda Destek Almak Üzere Özel İletişim Yollarına Davet Eden Paylaşımlar	48
3.2. SOSYAL MEDYA ETKİLEYİCİSİNİN YAPTIĞI PAYLAŞIMLAR NEDENİYLE GÜNDEME GELMESİ MUHTEMEL SÖZLEŞMELER.....	49
3.2.1. Hizmet Sözleşmesi Bağlamında İçerik Üretme Sözleşmesi.....	49
3.2.2. Vekalet Sözleşmesi Bağlamında Bilgi Verme Sözleşmesi	51
3.2.2.1. Genel Olarak.....	51
3.2.2.1. Bilgi Verme Sözleşmesi Özelinde Etkileyicinin Sorumluluğunu Gündeme Getirebilecek Haller	54
3.2.2.1.1. Sadakat ve Özen Sorumluluğuna Aykırılık Teşkil Eden Haller	54
3.2.2.1.2. İş Bizzat Yapma Borcuna Aykırılık Teşkil Eden Haller	56
3.2.3. Etkileyicinin Hazırladığı Bazı Özel İçeriklere Erişim Açısından Kurduğu Abonelik Sözleşmeleri	57

3.2.3.1. Genel Olarak.....	57
3.2.3.1. Abonelik Kapsamında Sosyal Medya Etkileyicisinin Teslim ve İfa Yükümlülüğüne Aykırı Hareket Etmesi.....	60
3.2.4. Etkileyicinin Bazı Platformlar Aracılığıyla Satıştan Pay Almasını ya da Satış Yapmasını Sağlayan Sözleşmeler.....	61
3.2.5. Etkileyicinin Ürünlerini Tanıtmak İsteyen Diğer Satıcı veya Üreticilerle Kurduğu Sosyal Etkileşim Temelli Reklam Sözleşmeleri....	67
3.2.5.1. Genel Olarak.....	67
3.2.5.1. Sosyal Medya Etkileşimi Temelli Reklam Sözleşmesi Özelinde Etkileyicinin Sorumluluğunu Gündeme Getirebilecek Haller	69
3.2.5.1.1. Reklam Teşkil Eden İçeriğin Hazırlanması ve Paylaşılmasına Aykırılık Teşkil Eden Haller	69
3.2.5.1.2. Paylaşımın Ayıplı Olması Halinde Sorumluluk	70

BÖLÜM 2

SOSYAL MEDYA ETKİLEYİCİSİNİN GÜVEN SORUMLULUĞU

1. HUKUKİ ANLAMDA GÜVEN VE GÜVEN SORUMLULUĞU KAVRAMLARI.....	73
1.1. Hukuki İşlemlerde Güvenin Yeri.....	76
1.1.1. Hukuki İşlemin Kuruluşunun Tespitinde Güven	77
1.1.2. Sosyal Temas Anında Güven Kavramı ve Etkisi	80
1.2. Korunmaya Değer Güvenin Görünüm Halleri	82
1.2.1. Görünüşe Güven (Rechtsschein) Kavramı	82
1.2.2. Davranışlar Yoluyla Oluşturulan Güven (Anvertrauen) Kavramı	84
2. GÜVEN SORUMLULUĞUNUN AYRI BİR SORUMLULUK ÇEŞİDİ OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ.....	86
2.1. Ayrı Bir Değerlendirmeye Duyulan İhtiyacın Sebebi	86
2.2. Diğer Temel Sorumluluk Tiplerinden Farkı	87
2.2.1. Sözleşmeden Doğan Sorumluluk ile Karşılaştırılması	87
2.2.2. Haksız Fiil Sorumluluğu ile Karşılaştırılması	89
2.2.3. Culpa in Contrahendo Kavramı ile Arasındaki İlişkinin Tespiti	94
3. SORUMLULUĞUN HUKUKİ DAYANAĞI VE NİTELİĞİ	96
3.1. Alman Hukukunda Güven Sorumluluğunun Hukuki Dayanağı.....	97
3.1.1. Sözleşmeler Hukuku Reformu Öncesi Durum	97

3.1.1.1. Üçüncü Kişiyi Koruyucu Etkili Sözleşme Kavramı ile Açıklanmaya Çalışılması	97
3.1.1.2. BGB 242 hükmünün Genel Bir Davranış Yükümü Olarak Kabul Edilmesi	100
3.1.2. Sözleşmeler Hukuku Reformu Sonrasında Somut Norm Olarak Düzenlenen BGB 311 Hükmü.....	103
3.1.2.1. Genel olarak BGB 311 Hükmünün Düzenleniş Şekli ve Gerekçesi	103
3.1.2.2. Hükmün Amacı ve Son Fıkrasının Çalışma Konumuz Açısından Önemi	107
3.1.2.3. BGB 311(3) Düzenlemesinin Uygulama Alanı.....	110
3.2. Türk ve İsviçre Hukukunda Güven Sorumluluğunun Hukuki Dayanağı	113
3.2.1. Dürüstlük Kuralı kapsamında Güven Sorumluluğu'na Başvurulması .	113
3.2.2. TMK m. 2 ve benzer şekilde İsviçre ZGB m. 2'nin Kapsamı ve Sorumluluğun Hukuki Niteliği.....	120
4. GÜVEN SORUMLULUĞUNUN ŞARTLARI.....	123
4.1. Taraflar Arasında Güven İlişkisinin Kurulması.....	124
4.1.1. Korunmaya Değer Haklı Güven Oluşumu	124
4.1.2. Özel Bağ (Sonderverbindung).....	127
4.2. Oluşturulan Haklı Güvene Aykırı Hareket Edilmesi	130
5. BİLGİ, TAVSİYE VE ÖĞÜT VERMEKTEN DOLAYI SORUMLULUĞUN GÜVEN SORUMLULUĞU KAPSAMINDA İNCELENMESİ	132
6. SOSYAL MEDYA ETKİLEYİCİSİNİN GÜVEN SORUMLULUĞUNA SEBEP OLABİLECEK PAYLAŞIMLARI.....	140
6.1. Sosyal Medya Etkileyicisinin Faaliyetlerinin Alelade Bilgi Vermeden Ayrılması	141
6.2. Sosyal Medya Etkileyicisi ile Takipçileri Arasında Korunmaya Değer Haklı Güvenin Tespiti	143
6.2.1. Sosyal Medya Etkileyicilerinin Takipçi Sayısı Kapsamında Değerlendirme.....	145
6.2.2. Sosyal Medya Etkileyicilerinin Kendilerini Doğrulayan Nitelikleri Kapsamında Değerlendirme	147
6.2.2.1. Etkileyicilerin Bir Konu Üzerindeki Uzmanlığı	148
6.2.2.2. Etkileyicilerin Tecrübelerine Dayanan Başarı Örnekleri	150
6.2.3. Etkileyicilerin Paylaşım İçerikleri Kapsamında Değerlendirme	152
6.2.3.1. Tecrübe/Deneyim Aktarımına Yönelik Paylaşımlar.....	153

6.2.3.2. İnsan Sağlığına Yönelik Paylaşımlar	155
6.2.3.3. Yatırım Araçlarına Yönelik Paylaşımlar	158
6.3. Sosyal Medya Etkileyicilerinin Paylaşımları Kapsamında Takipçileri ile Aralarında Kurulan Özel Bağın Tespiti.....	161
6.4. Sosyal Medya Etkileyicisinin Güven Sorumluluğunu Oluşturan Paylaşımları.....	164
6.5. Sosyal Medya Etkileyicisinin Sorumluluğunu Kısıtlamaya Yönelik Bildirimlerinin Geçerliliği.....	166

BÖLÜM 3

SOSYAL MEDYA ETKİLEYİCİSİNİN HAKSIZ FİİL SORUMLULUĞU

1. ETKİLEYİCİNİN KİŞİLİK HAKKI İHLALİ TEŞKİL EDEN PAYLAŞIMLARI KAPSAMINDA SORUMLULUĞU	171
1.1. Kişilik Hakkının Korunması	171
1.1.1. Kişilik Hakkı Kavramı	171
1.1.2. Kişilik Hakkının Hukuki Niteliği.....	173
1.1.3. Kişilik Hakkı Kapsamına Giren Değerler ve Hukuka Aykırılık Bağlamında Sosyal Medya Aracılığıyla Gerçekleştirilen Kişilik Hakkı İhlalleri	174
1.1.3.1. Ad	174
1.1.3.2. Resim ve Ses	176
1.1.3.3. Haysiyet, Onur ve Bu Bağlamda Ticari İtibar	176
1.1.3.4. Kişinin Sırları ve Özel Hayatı.....	178
1.2. Hukuka Uygunluk Nedenleri	180
1.2.1. İlgilinin Rızası.....	181
1.2.2. Üstün Özel Yazar	182
1.2.3. Üstün Kamusal Yazar	183
2. ETKİLEYİCİNİN SÖZLEŞMENİN KURULMASINDA ALDATMA NİTELİĞİNDE HATALI BİLGİ VERMESİNDEN DOĞAN SORUMLULUĞU	185
2.1. Aldatmanın Unsurları.....	186
2.1.1. Hataya Düşürmeye Yönelik Davranış.....	186
2.1.1.1. Aktif Davranışlar Yoluyla Aldatma.....	188
2.1.1.2. Pasif Davranışlar Yoluyla Aldatma	188

2.1.2. Aldatma Kastı	189
2.2. Sosyal Medya Etkileyicisinin Aldatmayı Gerçekleştiren Kişi Bağlamında Sorumluluk Açısından Önemi	191
3. ETKİLEYİCİNİN TBK m. 49 f. 2 KAPSAMINDA KASTEN HATALI BİLGİ YA DA TAVSİYE VERMESİNDEN DOĞAN SORUMLULUĞU	192
3.1. Ahlaka Aykırı Fiil ile Üçüncü Kişiye Kasten Zarar Verme	193
3.1.1. Şartları.....	196
3.1.1.1. Ahlaka Aykırı Fiille Hareket	196
3.1.1.2. Kast.....	200
3.1.2. Uygulama Alanı	203
3.2. Etkileyicinin Paylaşımlarının TBK m.49/2 Kapsamında Değerlendirilmesi.....	206
3.2.1. Etkileyicinin Hatalı Bilgi, Tavsiye ya da Öğüt Vermesi	206
3.2.2. Güven Sorumluluğu ile Arasındaki Farkın Tespiti	208
4. ETKİLEYİCİNİN HAKSIZ REKABET NİTELİĞİ TAŞIYACAK FİİLLERİNDEN DOĞAN SORUMLULUĞU	210
4.1. Haksız Rekabetten Doğan Sorumluluk Kavramı	210
4.2. Sorumluluğun Hukuki Dayanağı ve Niteliği.....	213
4.2.1. Alman Hukukundaki Kanun Düzenlemesi.....	213
4.2.2. İsviçre Hukukundaki Kanun Düzenlemesi.....	218
4.2.3. Türk Hukukundaki Kanun Düzenlemeleri	221
4.2.3.1. 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu.....	223
4.2.3.2. 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu.....	226
4.2.3.3. 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun	229
4.2.3.4. Haksız Rekabet Hükümlerinin Yeknesaklaştırılması İhtiyacı	230
4.2.3.5. Sosyal Medya Etkileyicilerine Uygulanacak Hükümlerin Tespiti	232
4.2.3.5.1. Ticari İş Kavramı.....	233
4.2.3.5.2. Etkileyicilerin Faaliyetlerinin Ticari İş Niteliği Kazanması	235
4.2.3.5.3. Sosyal Medya Etkileyicilerinin Serbest Meslek Erbabı Olarak Kabulü	238
4.2.4. Haksız Rekabetin Hukuki Niteliği	242
4.3. Haksız Rekabetten Sorumluluğun Şartları	244
4.3.1. Hukuka Aykırılık Unsuru Kapsamında Haksız Rekabet Fiilinin Gerçekleşmesi	246

4.3.1.1. Rekabet Ortamının Bozulması	246
4.3.1.2. Dürüstlük Kuralına Aykırılık	248
4.3.1.3. Sosyal Medya Etkileyicisinin Haksız Rekabet Niteliği Taşıyan Paylaşımları	250
4.3.1.3.1. Reklam/Tanıtım Amaçlı Paylaşımlar	252
a. Reklam Kavramı	252
b. Reklam Türleri	253
i) Karşılaştırmalı Reklam	254
ii) Örtülü Reklam	257
iii) Aldatıcı Reklam	260
c. Reklamların Haksız Rekabet Oluşturması İçin Aranması Gereken Temel Kriter: Aldatıcılık	264
4.3.1.3.2. Herhangi Bir Tanıtım Amacı Taşımaksızın Bir Kişiye Yönelik Kötüleyici Paylaşımlar	265
4.3.2. Haksız Rekabet Hükümleri Kapsamında Talepte Bulunabilecek Kişiler	266
4.4. Hukuka Uygunluk Nedeni Olarak İfade Özgürlüğü	268

BÖLÜM 4

SOSYAL MEDYA ETKİLEYİCİSİNİN PAYLAŞIMLARINDAN DOĞAN ZARARLAR VE TAZMİNİ

1. SOSYAL MEDYA ETKİLEYİCİSİNİN KURMUŞ OLDUĞU SÖZLEŞMEYE AYKIRI FİİLLERİ SONUCU GÜNDEME GELMESİ MÜMKÜN TALEPLER	273
2. SOSYAL MEDYA ETKİLEYİCİSİNİN GÜVEN SORUMLULUĞUNA AYKIRI HAREKETLERİ SONUCU OLUŞAN ZARARLAR VE GİDERİMİ	274
2.1. Güven Zararı Kavramı	275
2.1.1. Olumsuz Zarar ve Güven Zararı Kavramları	276
2.1.2. Olumlu Zarar Kapsamında Güven Menfaatinin Korunması	280
2.2. Nedensellik Bağı	284
2.3. Kusur	288
2.4. Zamanaşımı	289
3. SOSYAL MEDYA ETKİLEYİCİSİNİN HAKSIZ FİİL SORUMLULUĞUNU OLUŞTURAN FİİLLERİ SONUCU OLUŞAN ZARARLAR VE GİDERİMİ	292

3.1. Haksız Fiil Teşkil Eden Paylaşımların Tespiti.....	293
3.2. Sosyal Medya Etkileyicisinin Haksız Fiil Teşkil Eden Paylaşımları Sonucu İleri Sürülebilecek Talepler ve Oluşan Zararların Tazmini.....	296
3.2.1. Müdahalenin Meni Talebi	296
3.2.2. Eski Hale Getirme	298
3.2.3. Elde Edilen Kazançların İadesi	299
3.2.4. Tazminat Talebine Konu Olabilecek Zararlar	301
3.2.4.1. Maddi Zarar Kalemleri	302
3.2.4.1.1. Kişilik Hakkı İhlali ve Haksız Rekabet Teşkil Eden Paylaşımlardan Doğan Maddi Zarar Kalemleri	302
3.2.4.1.1. Aldatma Teşkil Eden Paylaşımlardan Doğan Maddi Zarar Kalemleri	304
3.2.4.1.2. Ahlakı Aykırı Fiil Teşkil Eden Paylaşımlardan Doğan Maddi Zarar Kalemleri	305
3.2.4.2. Manevi Zarar Kalemleri.....	308
3.3. Nedensellik Bağı	309
3.4. Kusur.....	310
3.5. Zamanaşımı.....	313
SONUÇ	315
KAYNAKLAR.....	327

KISALTMALAR

a.g.e.	: Adı geçen eser
a.g.m.	: Adı geçen makale
AB	: Avrupa Birliği
AT	: Avrupa Topluluğu
BAM	: Bölge Adliye Mahkemes
BGB	: Bürgerliches Gesetzbuch
BGH	: Bundesgerichtshof
BGE	: Amtlichen Sammlung der Entscheidungen des schweizerischen Bundesgerichts.
Bkz.	: Bakınız
E.	: Esas
E.A.	: Erişim Adresi
E.T.	: Erişim Tarihi
eBK	: 818 sayılı Borçlar Kanunu
Ed.	: Editör
eTK	: 6762 sayılı Ticaret Kanunu
f.	: Fıkra
HD.	: Hukuk Dairesi
HGK.	: Hukuk Genel Kurulu
İBBGK	: İçtihatları Birleştirme Büyük Genel Kurulu
K.	: Karar
Kn.	: Kenar numarası
LG	: Landgericht
MüKo	: Münchener Kommentar
m.	: Madde
NJW	: Neue juristische Wochenschrift

OLG	: Oberlandesgericht
OR	: Obligationenrecht
RGZ	: Reichsgerichtsentscheidungen
RHK	: 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun
s.	: Sayfa
ss.	: Sayfa Aralığı
T.	: Tarih
TBK	: 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu
TKHK	: 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun
TMK	: 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu
TTK	: 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu
UWG	: Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb
VersR	: Versicherungsrecht
vd.	: Ve devamı
ZGB	: Zivilgesetzbuch